

DAKOFAs handlingsplan for 2010/2011 som vedtaget på DAKOFAs Generalforsamling 23.09.10

Handlingsplanen skal bidrage dels til DAKOFAs organisationsstrategi for at gøre DAKOFA til et kompetencecenter for affaldssektorens aktører i 2012, og dels som en faglig ramme for DAKOFAs vidensformidlingsaktiviteter. Handlingsplanen har tillige til formål at facilitere, videreudvikle, operationalisere og implementere den samlede sektorstrategi for affaldssektoren. Den reflekterer derfor over de strategispør, som er beskrevet i sektorstrategien. Handlingsplanen er som i de foregående år opdelt i en organisatorisk og en faglig plan.

Den på generalforsamlingen i september 2007 vedtagne kompetencecenterstrategi har en implementeringshorisont til 1.1.2012. Den indeholder følgende aktiviteter til implementering:

- DAKOFA vil stille skarpt på globaliseringen, kommende samfundspres, markeds- og kundepres og ikke mindst teknologiudviklingen
- DAKOFA vil fortsat løbende formidle og facilitere udvalg og netværk
- DAKOFA opbygger en åben kontaktdatabase, hvor medlemmernes profiler med data om specialviden og arbejdsfelter m.v. lægges ind og efter accept gøres tilgængelig for øvrige medlemmer i åbne netværk
- Netværkenes åbning for adgang til personbåren viden er medlemmernes adgangsbillet til indsigt, som enten er umulig eller meget ressourcekrævende at skaffe på anden vis
- DAKOFAs hjemmeside udbygges og gøres anvendelig til interaktiv web-understøtning af netværk og e-læring, og udvikles med tiden derved til et 'affaldets Wikipedia'
- DAKOFA udvikler e-læringsprogrammer med vægt på samspillet mellem læring og kompetenceudvikling
- DAKOFA opretholder en høj formidlingsaktivitet omkring nyheder med kildehenvisninger og muligheder for at gå 'bag om nyheden'

Af det følgende fremgår, at disse aktiviteter er fuldført.

A: Organisatorisk handlingsplan

DAKOFA har siden 2007 gennemgået en forandringsproces, hvor kompetenceudvikling er sat i centrum for foreningens aktiviteter. Handlingsplanen skal derfor ses i sammenhæng med de tidligere års handlingsplaner og som et led i implementeringen af den langsigtede strategi. Nedenfor opridses de organisatoriske tiltag, som sekretariatet foreslår at skulle tage op/fortsætte i planperioden (ud over løsningen af de opgaver, der traditionelt varetages, herunder sekretariatsbistand ved tilrettelæggelse og gennemførelse af konferencer og seminarer, møder i arbejdsudvalg og Teknisk Råd samt vedligeholdelse og ajourføring af hjemmeside med nyheder og baggrundsstof og endelig sammenskrivning og udsendelse af Nyhedsbreve):

- **1) Afholdelse af konferencer, seminarer og workshops i loop med hjemmesiden**

DAKOFAs medlemmer har adgang til kompendiemateriale forud for konferencen og der er mulighed for at fortsætte debatten på hjemmesiden. DAKOFA skriver fortsat nyheder efter hver konference og opdaterer hjemmesidens portaler med output fra konferencerne.

Som målsætning for året vil DAKOFA fortsat arbejde på at bringe konferencernes budskaber videre i foreningens arbejde og herigennem sikre en forankring af viden og erfaringer fra konferencerne. Hjemmesiden vil derfor være omdrejningspunktet for videnopsamling og der vil blive satset yderligere på at holde denne opdateret og brugervenlig. Hjemmesiden skal også tjene som platform for nye netværk, der f.eks. arbejder med løsninger på problemstillinger, der rejses på konferencerne.

- **2) Facilitering af eksterne workshops og seminarer**

DAKOFA har oprustet sekretariatets kompetenceområde til også at dække procesfacilitering. DAKOFA vil derfor også i fremtiden kunne bistå medlemmerne med deres behov for facilitering af interne og eksterne affaldsrelevante workshops og seminarer hos medlemsorganisationen. Disse kompetencer vil naturligvis også blive brugt i DAKOFAs interne aktiviteter ved netværksfacilitering etc.

- **3) Deltagelse i følgegrupper for eksterne projekter**

DAKOFA oplever en stigende efterspørgsel efter affaldsrelevant viden ved deltagelse på styregruppeniveau i eksterne projekter, hvilket anses for en ny form for medlemsservice samt en måde at tilbageføre viden til DAKOFAs egne aktiviteter, i form af konferencer, seminarer, netværksmøder og nyheder etc. Der foretages i hvert enkelt tilfælde en vurdering af foreningens rolle i denne sammenhæng.

- **4) Eksterne foredrag og undervisning**

DAKOFA har i mange år deltaget med foredrag i eksterne konferencer. Der er dog en øget efterspørgsel fra medlemmerne om at DAKOFAs sekretariat deltager med foredrag, hvilket er en vigtig aktivitet i vores servicering af medlemmerne. Det er derfor planen at muligheden for at modtage denne service vil blive gjort mere tydelig og det er også et vigtigt led i DAKOFAs strategi om at komme tættere på medlemsvirksomhederne og herigennem sikre at vores aktiviteter er funderet og vinklet i retning af medlemmerne daglige udfordringer og kompetencebehov.

- **5) Afholdelse af internationale konferencer og opbygning af et stærkt internationalt netværk**

For at sikre den internationale dækning i alle DAKOFAs aktiviteter, vil der fortsat være fokus på internationale- og EU aktiviteter. Dette vil ske ikke kun i form af nyhedsformidling med ligeledes ved at satse på afholdelse af internationale konferencer i Danmark. Disse vil blive forsøgt arrangeret i et bredt samarbejde med andre internationale organisationer, så som ISWA, NAF og ISWAs øvrige nationalmedlemmer. Dette anses for et vigtigt led i strategien for kompetencecenteret, da den stigende europæisering og internationalisering vil påvirke det danske kompetencebehov. I planperioden vil der derfor blive igangsat en planlægning af kommende internationale konferencer. Derudover vil DAKOFA satse på sekretariatets interne relationer til andre internationale aktører på affaldsområdet.

- **6)Kurser**

DAKOFA vil i planperioden udbyde det første kursus, som vil blive udarbejdet og planlagt i tæt samarbejde med medlemmerne for at sikre at de af medlemmerne udtalte uddannelsesbehov dækkes. I året vil der blive gennemført ét kursus, som vil blive brugt som pilotprojekt for DAKOFAs kursuskonceptudvikling. Kurser er et nyt område for DAKOFA og der vil derfor blive arbejdet og eksperimenteret med forskellige læringsformer, alt efter emne og målgruppe for de enkelte kurser. Det vil være meget vigtigt, at planlægningen af disse sker i tæt samarbejde med medlemmerne, og der vil fra medlemmernes side være mulighed for at præge form og indhold. Forslag til udbud af kurser genereres gennem eller opstår i de enkelte netværk, som led i deres respektive handlingsplaner.

- **7)Ny netværksstruktur**

Som led i kompetencecenterstrategiens implementering vil DAKOFA udnytte det kompetenceudviklingspotentiale der ligger i netværksdannelser. DAKOFA har allerede etableret flere netværk, og som led i implementeringen af sektorstrategien, der definerer de nye faglige rammer og udviklingsbehov, har DAKOFA gennemgået alle de faglige rammer for de eksisterende arbejdsgrupper og netværk. Dette har ført til en ny netværksstruktur.

Sekretariatet har allerede igangsat omorganiseringsprocessen og denne vil blive videreført i tæt samarbejde med alle de eksisterende udvalgsformænd. Der er lagt op til en netværksstruktur i de 6 faglige spor fra sektorstrategien, og derudover har DAKOFA identificeret behovet for en række yderligere netværk.

Den nye netværksstruktur blev fremlagt på Teknisk Råds møde den 9. marts og skal ses som et led i implementeringen af både kompetencecenteret og sektorstrategien (se bilag for den nye netværksstruktur). I handlings- planperioden vil der blive udarbejdet særlige netværkshandlingsplaner for de etablerede netværk, i hvilke der heri vil blive taget stilling til implementering af sektorstrategiens enkelte spor, og til, om de foreslåede aktiviteter ligger indenfor eller udenfor DAKOFAs faciliteringsområde. Der vil i sidstnævnte tilfælde være forslag til, hvorledes disse kan løses og af hvem. I samarbejde med udvalgsformændene, vil der blive arbejdet videre med at operationalisere denne nye organisationsform, hvor der vil blive lagt vægt på medindflydelse fra udvalgene. Dette arbejde vil være integreret i implementeringen af DAKOFAs nye hjemmesideprojekt, hvor også de nye netværk vil fremgå med egne sites. Endvidere vil der i sekretariatet blive arbejdet med at udvikle konceptet for netværksarbejdsformen og der vil blive udarbejdet konkrete årsplaner for hver af de etablerede netværk inkl. tilhørende sub-netværk, her vil der blive taget stilling til behovet for faglige emner, nye konferencer, projekter, seminarer og særlige netværksmøder, som kun er rettet mod netværket selv. Målet for processen er, at opnå tværgående netværksdannelser, som kan bidrage til nye samarbejdsformer centreret om de nye faglige rammebetingelser for sektoren jf. sektorstrategien.

- **8)Netværk med IT-understøttelse og interaktivitet på hjemmesiden**

DAKOFAs hjemmeside er indrettet, så den understøtter DAKOFAs netværk, dels via portaler og meddelelser, udsendt fra disse, dels gennem en langt højere grad af interaktivitet, hvor netværksdeltagerne selv bringes i stand til at lægge informationer og links m.v. op på relevante portaler og platforme under udvikling af en art 'Affaldets Wikipedia'.

- **9)Hjemmesidens kobling til medlemsdatabasen**
DAKOFAs medlemsdatabase fungerer i kobling med hjemmesiden. Relevante oplysninger fra hjemmesiden vil dermed automatisk tilgå præcis de medlemmer, der har behov herfor, hvilket styres gennem de profiler, brugerne opretter og selvvalgte 'abonnementsordninger', der selvfølgelig vil være gratis for medlemmerne.

I planperioden vil der blive arbejdet målrettet med formidling af disse muligheder.

- **10)Portaler**
DAKOFAs sekretariat indledte i planperioden 2007/2008 en tradition med at opsamle nyheder og relevante links på særlige, fagspecifikke portaler, der virker som vinduer til omverdenen og til DAKOFAs aktiviteter på specifikke områder.

Portalerne har vundet gehør hos medlemmerne, og nye portaler vil i planperioden blive oprettet efter behov. Sekretariatet er dog særlig opmærksom på, at dette udløser et væsentligt vedligeholdelsesbehov, som derfor vil blive overvejet nøje inden oprettelsen af nye portaler

- **11) Sekretariatet vil i planperioden forberede en afløser for strategien 2007-11. Udkast hertil vil blive forelagt og drøftet i DAKOFAs tekniske fora forinden forelæggelse for bestyrelsens seminar i 2011 og endelig godkendelse på generalforsamlingen i 2011.**

B: Faglig handlingsplan:

Nedenfor opridses en række emner, som bl.a. set i lyset af sektorstrategien for affaldssektoren, DAKOFAs netværker og aktuelle nationale og internationale (EU) udmeldinger forventes at blive aktuelle i planperioden, og som derfor foreslås taget op på konferencer, seminarer, workshops, netværksmøderne samt nyheder og evt. danne grundlag for nye portaler.

1)Reorganiseringen af affaldssektoren

Dette forventes at være et tværgående emne i mange af DAKOFAs aktiviteter i den kommende planperiode:

Affaldsreformen, fase 1

Der vil blive arbejdet med implementeringen af den nye affaldsbekendtgørelse via konferencer, seminarer og workshop. Der planlægges en konference om implementeringen i efteråret 2010, og der vil blive arbejdet videre med at udbygge og opdatere DAKOFAs elektroniske fortolkningsforum samt portal for affaldsreformen. Der vil ligeledes blive planlagt møder og seminarer i relation til DAKOFAs kommunale netværk.

Affaldsreformen, fase 2

Regeringen har bebudet, at affaldsreformens fase 2 (omorganisering af forbrændings- og deponeringssektoren) forventes at blive fremlagt i efteråret 2010/ foråret 2011. Det vil derfor være et emne, som vil blive behandlet på konferencer, seminarer og i alle relevante netværk. Afhængigt af reformens indhold, vil der blive stillet skarpt på evt. faglige udfordringer. Så snart regeringens planer er offentliggjort, vil der blive gennemført en konference om dette.

2) Fortsat fokus på EU

Sektorstrategien identificerer EU som den måske vigtigste driver for politik- og regeludviklingen på affaldsområdet, og strategien slår til lyd for, at den danske affaldssektor i langt større udstrækning må erkende dette og lære sig at forstå, hvad der foregår på EU-niveau og hvorfor. For DAKOFA betyder det i planperioden behov for fortsat fokus indenfor især følgende områder:

Betydningen for affaldsreformen af affaldsdirektivets implementering

Affaldsdirektivet er kun delvist implementeret i den nye affaldsbekendtgørelse og den endelige implementering skal være på plads senest 10.12.10. I relation til affaldsreformens fase 2 er implementeringen af klassificeringen af forbrænding med høj energiudnyttelse som nyttiggørelse yderst vigtig, og i den forbindelse specielt gennemførelsen af direktivets artikel 16, som giver medlemslandene en noget uklar mulighed for at regulere im/eksport af forbrændingsegnet affald.

Der vil således være stort behov for formidling af forløbet i form af nyheder og analyser på hjemmesiden og – alt afhængig af fremdriften i implementeringen i planperioden – sandsynligvis også afholdelse af konference(r) og seminar(er) – f.eks. i regi af DAKOFAs Netværk for Affald, Energi og Klima og i Dialogforummet vedr. Eksport af Affald.

Affaldsdirektivets gennemførelse på EU-plan

Implementeringen vil generelt have stor indflydelse på fremtidig affaldslovgivning og dermed også de affaldsstrømme der i fremtiden vil bevæge sig mere frit inden for EU. Der vil ske en øget harmonisering og derfor vil kapaciteterne, afgifter og teknologiudviklingen i de øvrige EU lande få større interesse blandt medlemmerne. DAKOFA vil i planperiode følge implementeringen rundt om i EU samt de opfølgende arbejde, som Kommissionen er forpligtet til, ifølge rammedirektivet, herunder bl.a.:

- Fortolkning af energinyttiggørelsesformlen i noten til nyttiggørelsesdefinitionen for dedikerede forbrændingsanlæg. Dette vil blive behandlet og belyst i takt med Kommissions arbejde
- Klarificering af beregningen af målsætningen for genanvendelse af husholdningsaffald. Dette vil blive fulgt og analyseret i forhold de danske tal.
- Vurdering af behovet for EU lovgivning på bioaffaldsområdet. DAKOFA vil følge dette tæt, da en øget interesse i medlemsstaterne og Europa-Parlamentet kan spores, og derfor kan føre til et forslag om bindende lovgivning på EU-plan.
- End-of-waste kriterier for en række definerede affaldsstrømme. Der åbnes også for national fastlæggelse af sådanne kriterier. Konsekvenserne for danske affaldsaktører vil blive analyseret og formidlet i takt med, at der fremkommer udkast og forslag til E-o-W-kriterier.
- Guidelines for affaldsforebyggelse og indikatorer. Dette arbejde vil blive fulgt og videreformidlet.

Med gennemførelsen af det nye affaldsdirektiv på EU-plan åbnes der også for fastlæggelse af ensartede standarder for behandlingsanlæg, der ellers ikke er omfattet af IPPC, og der vil være et stort behov for at overvåge og formidle sådanne tiltag (vil påvirke affaldsstrømmene væsentligt, hvis der eksempelvis anlægges lempelige standarder, som gør det muligt uden indsigelsesmulighed fra de kompetente myndigheder, at overføre affald til lande med de billigste løsninger, blot de overholder sådanne standarder).

IPPC-direktivets revision

Grundelementet i revisionen, der i øvrigt også indebærer en optagelse af forbrændingsdirektivet, er et stærkt øget fokus på BAT og på anvendelse af BAT-relaterede emissionsværdier som egentlige grænseværdier ved fremtidige miljøgodkendelser. Det vil indebære væsentlige skærpelser for udledningskravene fra danske forbrændingsanlæg, hvilket vil blive fulgt, analyseret og formidlet via såvel hjemmesiden som i Netværket for Affald, Energi & Klima.

Derudover udvides IPPC-direktivet til også at dække genanvendelsesanlæg for visse affaldsstrømme, herunder bl.a. kompost, og der vil derfor blive udarbejdet en BREF-note for disse anlæg til beskrivelse af BAT. DAKOFA vil derfor i planperioden opdatere medlemmerne på forhandlingerne om det nye IPPC-direktiv (nu kaldet direktivet for industrielle emissioner) og der vil blive lagt op til det forberedende arbejde med kommende revision af de allerede eksisterende BREF-noter samt udarbejdelse af nye BREF-noter for de genanvendelsesanlæg der i fremtiden vil være omfattet.

Jorddirektivets vedtagelse

Skiftende formandskaber har haft en endelig vedtagelse af et nyt jorddirektiv på deres respektive arbejdsplaner, og dersom der sker fremskridt i planperioden, vil det udløse analyse- og formidlingsbehov, ligesom det kan blive relevant at gennemføre en konference eller et seminar. De respektive subnetværk (slam, bio, jord) under Netværket for Affald, Jord & Grundvand vil følge udviklingen på nærmeste hold.

Farligt affald – REACH & CLP

Farligt affald klassificeres i dag efter reglerne i den EU-kemikalielovgivning, som er sendt på pension, og Kommissionen overvejer p.t. en overgang til klassificering efter principperne i CLP, men i en 'light-version', herunder en revision af listen over farligt affald.

Der er nedsat en ekspertgruppe i Kommissionsregi med repræsentanter fra medlemslandene (herunder Danmark) og i takt med, at der måtte komme officielle udspil fra denne gruppe, vil der opstå behov for analyse og formidling heraf via hjemmesiden og DAKOFAs Netværk for Farligt Affald. Herudover har DAKOFA et stående tilbud til Miljøstyrelsen om at formere en baggrundsgruppe for den eller de danske eksperter i Kommissionens arbejdsgruppe, der vil kunne etableres som et sub-netværk til Netværket for Farligt Affald.

Også DAKOFAs kagebog i klassificering af farligt affald skal omskrives, dersom det besluttes at ændre klassificeringsprincipperne og de implementeres i dansk lovgivning, men det bliver næppe i planperioden. Til gengæld kan der blive behov for at formidle de nye mærkningsregler efter CLP, da kasserede produkter, der er færemærket efter disse, kan forventes at ville dukke op i affaldsstrømmen om kort tid, og da sådanne som udgangspunkt bør håndteres som farligt affald – uanset hvor langt Kommission turde være nået med sine overvejelser om klassificering af farligt affald efter de nye regler. Det vil ske i regi af Netværket for Farligt Affald og evt. under inddragelse af Netværket for Kommunikation.

Endelig vil der blive et udpræget behov for en bedre forståelse af REACH i den danske affaldssektor i takt med eventuel indførelse af End-of-Waste-kriterier, som vil 'omdøbe' affald til produkter, der så vil være omfattet af REACH. ECHA har desuden udsendt et udkast til vejledning om sammenhængen mellem affald og genvundne materialer, som skal formidles, og DAKOFAs

portal om REACH og affald vil blive opdateret hermed i planperioden under inddragelse af såvel Netværket for Farligt Affald som Netværket for livscyklus- og ressourcemanagement.

Revision af den tematiske strategi for forebyggelse og den 7. miljøhandlingsprogram

I planperioden vil den tematiske strategi for forebyggelse og genanvendelse for affald blive revideret i relation til den kommende 7. miljøhandlingsprogram, der vedtages under det danske formandskab i foråret 2012. Det er derfor vigtigt at følge arbejdet i relation til den danske affaldsstrategi, hvilket vil blive fulgt op i Netværket for Livscyklus- og ressourcemanagement.

VE-direktivets implementering

I VE-direktivet opstilles mål og krav om nationale handlingsplaner. Arbejdet med den danske handlingsplan vil blive fulgt og analyseret i relation til affaldssektoren – fortrinsvis i Netværket for Affald, Energi & Klima.

Revision af slamdirektivet

En evt. revision af slamdirektivet har længe været på dagsorden i EU. Der er i øjeblikket ved at blive gennemført en vurdering af behovet for nye tiltag. I det omfang Kommissionen tager fat i en revision, vil DAKOFA behandle forslaget i de relevante netværk og evt. i konference- eller seminar-sammenhæng.

3)Affald, Energi & Klima

Sektorstrategien og den danske affaldsstrategi identificerer klimahensyn som én af de vigtige målsætninger for affaldsbehandlingen. I den foregående planperiode gennemførte DAKOFA en international klimakonference, og denne vil blive fulgt op i kommende planperiode. DAKOFA har ligeledes etableret et internationalt netværk for klima og affald, bestående af konferencens deltagere, med tilhørende engelsk hjemmeside. Dette netværk vil blive faciliteret i planperioden, og vil blive underlagt DAKOFAs nye netværk for affald, energi og klima. Det er også planen at påbegynde planlægning af en ny international konference om affald og klima i 2012.

CO2 kvotesystemets indirekte indflydelse på affaldssektoren

EU's kvotesystem ETS har en indirekte indflydelse på de politiske incitamenter på affaldsområdet. Derfor vil DAKOFA i planperiode følge udviklingen inden for dette regelsæt og sætte fokus på dets betydning.

Genanvendelsens problem i klimaregnskabet

Særligt de klimagevinster, der opstår som følge af genanvendelse af affald, vil typisk falde i andre lande (de lande, der ellers ville have skullet udvinde eller fremstille de materialer, som genanvendes), mens emissionerne forbundet med genanvendelsen i Danmark optræder med røde tal i det danske klima-regnskab. Derfor er særligt genanvendelsen kommet i en alvorlig klima-klemme i det store regnestykke omkring opfyldelse af Kyoto- og andre forpligtelser. Der vil være et stadigt stigende behov for at synliggøre og formidle dette.

4)Affald, Jord & Grundvand

Sideløbende med EU's bestræbelser for at få skabt et rammedirektiv for 'det sidste medie' (dvs. jorden – ud over luft og vand) pågår der nationalt bestræbelser på at sam-tænke reguleringen af al affald, der til syvende og sidst påvirker jord og grundvand.

Omdrejningspunktet er deponeringsbekendtgørelsen med dens fokus på udvaskningsegenskaber, som er – eller vil blive – det centrale også i genanvendelsesbekendtgørelsen og reglerne for håndtering af (lettere) forurenede jord, samt til syvende og sidst også reguleringen af genanvendelse af affaldsprodukter på jord (slam og organisk affald).

Det betyder nye udfordringer for de dele af sektoren, der ikke hidtil har fokuseret på udvaskningsegenskaber m.v., og en fælles forståelse for, at det er den samme jord og det samme grundvand, de forskellige affaldsfraktioner og håndteringsformer til syvende og sidst vil påvirke.

DAKOFA vil derfor i planperiode fortsat facilitere etableringen af ét stort tværgående netværk med fokus på at fastholde en så ensartet og administrativt overkommelig tilgang til reguleringen som muligt, herunder påpege uensigtsmæssigheder så som uens eluatkrav m.v. Det er målet, at etablere et mange-facetteret netværk af sagkyndige, som med fælles afsæt i hensyn til jord og grundvand kan bidrage aktivt til udvikling og implementering af reguleringen.

DAKOFA vil i planperioden afholde et seminar/konference om samtænkningen af disse regelsæt, eksempelvis i kombination med udviklingen af nye regler for genanvendelse af bygge- og anlægsaffald og forurenede jord.

Miljøansvar

Miljøansvarsreglerne og deres langsigtede konsekvenser er fortsat vanskelige at gennemskue, særligt f.s.v.a. genanvendelse af jord og affald. Der vil i planperioden blive taget skridt til at vurdere Miljøstyrelsens vejledning i miljøskade nærmere m.h.p. opdatering af DAKOFAs portal herom.

5)Livscyklus- og ressourceforvaltning

Sektorstrategien har identificeret det paradigmeskifte fra affaldshierarki til Life Cycle Thinking, der ligger i det nye affaldsdirektiv, som en væsentlig udfordring for affaldssektoren, og har samtidig noteret sig 'Vugge-til-Vugge-konceptet' som en ny tankegang, der også kan involvere affaldssektoren og evt. det kommende arbejde med udarbejdelse af forebyggelsesprogrammer.

LCT

DAKOFA vil i det tilhørende netværk arrangere et seminar, som har til formål at tilvejebringe erfaringer og konkrete LCA vurderinger, som gerne skulle samles til en dansk LCA-vejledning om affaldsfraktioner, der bør genanvendes.

Ressourceforvaltning

Der vil i netværket blive arbejdet videre med udviklingen af ressourceperspektivet i affaldsbehandlingen. Det vil blive undersøgt hvilke ressourcer der på sigt vil være knaphed på og som det derfor med meget stor sandsynlighed vil være både økonomisk og miljømæssigt fordelagtigt at udvinde fra affald.

Forebyggelse

Affaldsdirektivet opstiller konkrete krav til, at de kompetente myndigheder i medlemslandene skal udarbejde specifikke forebyggelsesplaner (enten som selvstændige planer eller som integrerede i affaldsplanlægningen), hvor der skal opstilles målbare mål m.v. Planerne skal være udarbejdet senest 2013, og i det omfang der fremkommer initiativer på området i planperioden, vil disse blive analyseret og formidlet, ligesom Netværket for Livscyklus- og ressourceforvaltning vil overveje eventuelle selvstændige initiativer.

DAKOFA vil i planperioden videreudvikle forebyggelsesportalen på hjemmesiden og evt. etablere et sub-netværk. Eventuelt kan dette afholde innovations-workshops/camps, som kan sikre videndeling og identifikation af videnhuller f.eks. inden for affaldsforebyggelse. Resultaterne herfra skal bruges til netværkets videre arbejde.

Introduktion til 'Vugge-til-Vugge'-principperne

Det nye tankesæt, som nu er forankret i Danmark og som har sit eget netværk i DAKOFA, vil fortsat blive faciliteret. Grænseflader og forskelle til traditionel LCA-tænkning vil blive afdækket, fortrinsvis gennem arbejdet i DAKOFAs netværk og via konferencer. I planperioden planlægger DAKOFA en studietur til Holland med Vugge-til-Vugge netværket.

End-of-waste

End-of-waste kriterier vil give affaldssektoren nye udfordringer, og DAKOFA vil derfor følge arbejdet med udviklingen af kriterierne og herunder analyserer konsekvenserne for sektoren og de myndigheder, der skal klassificere det affald, som skal opfylde disse kriterier. Det vil ske i Netværket vedr. Livscyklus- og ressourcemanagement, herunder ikke mindst under inddragelse af dettes kommunenetværk.

Kvalitet i genanvendelsen

Der vil i de kommende år både på EU plan og dansk plan blive sat fokus på kvaliteten i genanvendelse og evt. opstilling af fælles eller nationale kvalitetskriterier. Eventuelle initiativer på området i planperioden vil blive formidlet.

6) Affaldsteknologisk Innovation

Sektorstrategien lokaliserer innovation som central og vigtig for sektoren, og forudsætter, at DAKOFAs netværk for Affaldsteknologisk Innovation løfter opgaven.

Løbende kortlægning af drivers og barrierer

Netværket for Affaldsteknologisk Innovation vil løbende overvåge og kortlægge de drivers og barrierer for F&U i affaldssektoren, som måtte blive synliggjort i planperiodens løb, idet gruppen vil overveje hvilke skridt, der ville kunne hhv. imødegå barrierer og fremme drivers.

Samarbejde mellem myndigheder, universiteter og industri

F&U-netværksgruppen vil i planperioden udforske, hvordan dette samarbejde evt. kan bringes til at fungere.

Eksempelvis udløste AffaldsCamp08 et antal projekter indenfor udvikling af behandlingsteknologier m.v., som følges af Netværket for Affaldsteknologisk Innovation. Der vil i planperioden blive foretaget en statusopgørelse og evaluering af disse projekter, specielt m.h.p. at lokalisere drivers og barrierer for netop disse.

Handlingsplan for fremme af miljøeffektiv teknologi 2010-2010

Takket være DAKOFA og den tidligere satsning på teknologiudvikling har Regeringen nu besluttet at medtage affaldssektoren i sin handlingsplan for miljøteknologi. Der udbydes derfor nu dedikerede affaldsprojekter, som sektorens aktører har mulighed for at byde ind på.

Derudover vil der blive etableret nogle partnerskaber, og der er afsat nogle midler til facilitering af disse. Det er allerede nu sikkert, at der vil blive sat penge af til et partnerskab om shredderaffald.

DAKOFAs Tekniske Råd har også lagt op til et forsøg med et partnerskab om bioaffald.

DAKOFA vil derfor fortsat følge disse partnerskaber aktivt og bidrage til, at midlerne på området udnyttes bedst muligt. DAKOFA vil i planperioden ligeledes arbejde aktivt for, at Folketinget i også afsætter nye midler til teknologiudvikling efter 2011. Der vil derfor blive lagt vægt på at indsamle forslag og overslag på de finansielle krav, dersom disse projekter skal kunne gennemføres.

Fokus på nye, kritiske fraktioner som nano-produkter

Ligeledes har Teknisk Råd i marts 2010 fremhævet vigtigheden af at overvåge de affaldsmæssige aspekter af udbredelsen af nanoteknologier, herunder nano-produkter.

Der tages i planperioden initiativ til oprettelse af en portal om nano-teknologier og affald, som løbende tilføres de informationer, som en sådan overvågning måtte kaste af sig.

Fokus på regelværk og økonomiske styringsmidler som drivers

DAKOFAs Netværk for Affaldsteknologisk Innovation vil følge effekterne af de ændrede affaldsafgifter på innovationstendenserne i affaldssektoren m.h.p. at uddrage essensen af, hvordan økonomiske virkemidler kan bringes til at virke optimalt i f.t. innovation. Også de gældende tilskudsordninger vil blive evalueret.

Det fremgår samstemmende hermed endvidere af den miljøteknologiske handlingsplan, at der i dennes løbetid (2010-2011) skal gennemføres analyser af reguleringens betydning for udviklingen af miljøteknologi, herunder kortlægning af, hvordan fremtidig regulering kan fremme mulighederne for dansk teknologiudvikling på udvalgte områder, samt kortlægning af nye teknologiske muligheder for at skærpe miljøkravene – i Danmark, i EU og i internationale fora. Endvidere skal der ske en kortlægning af barrierer i eksisterende miljøregulering for udvikling af miljøteknologi på udvalgte områder. DAKOFA og ikke mindst Netværket for Affaldsteknologisk Innovation vil gerne bidrage hertil i planperioden.

Danske teknologier og eksportmuligheder

Sekretariatet vil arbejde for at synliggøre eksportpotentialet i den danske affaldssektor, bl.a. ved kontakter til brancheforeninger med dette formål, men uden for affaldssektoren (Dansk Miljøteknologi).

7) Farligt affald

DAKOFAs netværk for farligt affald vil i planperioden beskæftige sig med klassificering og revisionen af listen over farligt affald (se nærmere under afsnittet om EU), REACH, Transportforordningen og ADR-reglerne. Der vil i den forbindelse bl.a. blive tilstræbt oprettet følgende nye sub-netværk med tilhørende portaler:

- ADR forum
- EAK forum (der samtidig vil kunne fungere som baggrundsgruppe for Miljøstyrelsens repræsentant i Kommissionens ekspertgruppe på området)

Dialogforum vedr. eksport af affald

Dette dialogforum, som allerede nu er et sub-netværk til Netværket for farligt Affald, vil fortsat lokalisere transport over landegrænser som et centralt emne, der både angår overførsler internt i Europa og – ikke mindst – eksport til ikke-OECD-lande, eftersom begge former må forventes at blive en stadig større realitet. Der vil også i dette forum kunne tages emner op af relevans for spørgsmål om import af affald.

Det forventes i sektorstrategien, at DAKOFAs dialogforum vedr. eksport af affald løbende vil overvåge, systematisere og formidle viden om regler og tendenser på eksportområdet, og bl.a. tage initiativer til at sikre, at medlemmerne kan møde det komplicerede regelsæt, der gælder på området. Der vil bl.a. blive arbejdet med kortlægning af incitamentet til illegale eksporter og i fællesskab undersøges effektive instrumenter til begrænsning af disse.

8) Kommunikation

DAKOFA har et særligt netværk for kommunikation. Dette netværk har en tværgående rolle i DAKOFAs øvrige faglige områder. Dette netværk bidrager derfor løbende med input og oplæg på relevante konferencer og seminarer. Netværket afholder møder hvor kommunikation til borgere fra kommuner, kampagner og evaluering bliver diskuteret. I planperioden vil DAKOFA etablere en portal for dette netværk, hvor andre medlemmer kan hente inspiration i deres arbejde.

Bilag 1: Ny netværksstruktur

1. Netværk for Affald, Energi & Klima
  - sub-netværk: Waste and Climate

2. Netværk for Affald, Jord & Grundvand
  - Sub-netværk for Biologisk Behandling
  - Sub-netværk for Deponering
  - Sub-netværk for Slamgenanvendelse til jordbrugsformål
  - Sub-netværk for Jordforurening

3. Netværk for Affaldsteknologisk Innovation

4. Netværk for Farligt Affald
  - Subnetværk: Dialogforum for grænseoverskridende transport

5. Netværk for Kommunikation

6. Netværk for Livscyklus- og ressourcemanagement
  - Sub-netværk for Indsamling og kildesortering
  - Sub-netværk for Miljørapportering og ledelsessystemer
  - Sub-netværk for Vugge-til-vugge
  - Sub-netværk: Kommunalt Netværk